

beetjes olie in de veren, maar dat betrof vrijwel zeker besmetting achteraf op zee of strand. Bij twee vogels gaven misvormingen en wonden aan de poten de indruk dat de dieren late slachtoffers waren van het lijmincident. Verder waren er enkele dieren aan aanwijsbare problemen zoals darmverstoppingen gestorven. De meeste dieren (71%) vertoonden echter geen duidelijke achtergrond van de sterfte: behalve extreme vermagering was er aan deze dieren niets bijzonders te zien. Dat zou erop wijzen dat er grote honger onder de vogels op zee was, hetzij door voedseltekorten, hetzij doordat voedsel zoeken door omstandigheden als slecht weer, te vaak te moeilijk was. Niet alleen de omvang van de sterfte maar ook leeftijd en geslacht van de gestorven vogels baren zorgen. Een ongebruikelijk hoog aandeel, ruim driekwart van de vogels betrof namelijk volwassen broedvogels, en dit gaat op voor zowel de mannetjes als vrouwtjes. Daarbovenop blijkt nog dat er een scheve geslachtsverhouding aanwezig is, met ca 2/3 van de slachtoffers vrouwtjes. Als vergelijkbare sterfte over een groter gebied is opgetreden, dan zal deze februari sterft een aardige deuk in de broedpopulaties kunnen slaan. Gezien afmetingen en kleurfases betreft de sterfte van de vogels voornamelijk dieren uit de meer nabije (Brits/IJslandse) populaties.

Nog voor er dus naar plastics e.d. in de magen is gekeken, blijkt nadere studie van aangespoelde vogels een uiterst zinnige bezigheid. Door dit soort detail onderzoek ontstaat inzicht in aard, achtergrond en eventuele effecten van gebeurtenissen op de Noordzee die op andere manieren niet te achterhalen zijn. Welk natuurbewust ministerie wil daar nu eens structureel in investeren?

Met veel dank aan alle NZG'ers die zoveel moeite doen om Stormvogels te verzamelen. Dat is geen licht, en een nog minder fris karwei. Uw steun wordt hogelijk gewaardeerd. Ga zo door!

Spectaculaire toename Grote Stern in de Waddenzee in 1998

Eric W.M. Stienen

Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Postbus 23, 6700 AA Wageningen

Het aantal Grote Sterns *Sterna sandvicensis* op Rottumerplaat is in 1998 meer dan verdubbeld ten opzichte van 1997. Toen de kolonie zich in 1996 op Rottum vestigde, bedroeg het aantal broedparen slechts 226. In twee jaar tijd is de kolonie uitgegroeid tot 2350 broedparen. Ook op Griend is het aantal Grote Sterns in 1998 met bijna 2000 paren toegenomen. Daarentegen was de kolonie op Schiermonnikoog, die vorig jaar nog meer dan 1000 broedparen telde, helemaal verdwenen. In totaal kwam het aantal Grote Sterns in de Waddenzee op 9300 in 1998; een record sinds 1959. In het Deltagebied (Hompelvoet, Hooge Platen en Zeebrugge) hebben de Grote Sterns het iets slechter gedaan dan vorig jaar. Hier broedden in totaal 5100 paren, iets minder dan in voorgaande jaren. Het totaal voor Nederland kwam in 1998 op meer dan 14 000 broedparen, waarmee de Grote Stern weer terug was op het niveau van 1959. Een heuglijk feit, maar nog geen reden tot overmatig enthousiasme wanneer we bedenken dat Nederland in het midden van de jaren vijftig meer dan 30 000 broedparen telde.